

การจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

Tourism Logistics management for Mueang District in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

ชลิตา ทริยานิช¹, เอกนรี ทูมพล²

Chalita Thriyawanich¹, Aeknaree Toomphol²

¹สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

²คณะโลจิสติกส์และเทคโนโลยีการบิน วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

¹Bachelor of Business Administration (Logistics Management) Bangkokthonburi University

²Faculty of Logistics and Aviation Technology Southeast Bangkok College

e-mail: aeknaree@hotmail.com Tel. 0901979236

Received: April 07, 2019

Revised: May 26, 2019

Accepted: May 27, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทำการประเมินศักยภาพด้านการจัดการระบบโลจิสติกส์ในอำเภอเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยทำการสอบถามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วย 3 กลุ่มได้แก่นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการในชุมชน และผู้นำชุมชน ในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง

ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 30-35 ปี เพศหญิงมากกว่าเพศชาย ด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวส่วนใหญ่กลับมาท่องเที่ยวซ้ำมากกว่า 1 ครั้ง ใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยว 1 วัน โดยวัตถุประสงค์หลักในการมาท่องเที่ยวคือมาทำบุญไหว้พระ เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอันจะนำมาสู่การท่องเที่ยวซ้ำพบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการจัดการองค์ประกอบด้านโลจิสติกส์โดยรวมอยู่ในระดับดี ส่วนกลุ่มผู้ประกอบการในชุมชนและผู้นำในชุมชนในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความพึงพอใจในภาพรวมระดับดีต่อองค์ประกอบโลจิสติกส์การท่องเที่ยว โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.30 โดยมีข้อเสนอแนะในได้แก่ ควรมีเครื่องมือในการสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเข้ามาในแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น โดยอำนวยความสะดวก ปลอดภัยและควรมีการรวมกลุ่มบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมความรู้ด้านโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยว และมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบด้านนี้โดยตรง

เพื่อบริหารจัดการองค์ประกอบด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้มีความยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว, ศักยภาพ, การไหลทางกายภาพ

ABSTRACT

This research aims to evaluate the logistics management system's potential In Mueang District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province By using a mix research methodology Use the tool as a questionnaire and interview. By inquiring information from the sample group consisting of 3 groups, namely tourists Entrepreneur in the community And community leaders In Muang District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province By using sampling methods without using probability (Non-probability Sampling) using a total of 400 accidental sampling methods.

The research found that Most tourists have a age range of 30-35 years, females more than males. In the aspect of tourism behavior, most of the tourists come back to repeat more than 1 time. It takes 1 day to travel. When analyzing the relationship between the logistics elements of tourism and the satisfaction of tourists that will lead to repeated tourism It was found that tourists had a high level of satisfaction in managing the overall logistics component. The community entrepreneurs and community leaders are satisfied with the overall level of good for the tourism logistics component, with an average of 3.30, with suggestions on logistics management. In the same way as Should have tools to support tourists to easily travel into tourist destinations By facilitating safety and should include groups of individuals or related agencies to promote knowledge in Logistics to support tourism activities And there are agencies that are directly responsible for this To manage the logistics elements of tourism In Phra Nakhon Si Ayutthaya to be sustainable

---

Keyword: Tourism Logistics, Physical Flows, Information Flows

---

บทนำ

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้กลายมาเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของโลกไปแล้ว เป็นที่ยอมรับกันว่า

เกือบจะทุกประเทศในโลกนี้ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตจนกลายมาเป็นสินค้าหลักในระบบการค้าระหว่างประเทศอย่างรวดเร็ว และ ในหลายประเทศอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรม

ที่มีความสำคัญอยู่ในระดับที่ 1-3 ของ 10 อันดับแรกในอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศนั้นๆ อีกด้วย ข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับความเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ซึ่งในรอบทศวรรษที่ผ่านมา รายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอยู่ในลำดับ 1 หรือ 2 มาโดยตลอด เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากการส่งออกอื่นๆ (Phromkaewtor,2010) การท่องเที่ยวถือเป็นกลไกในขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของไทยในช่วง 3-4 ปีที่ผ่านมา โดยในปี 2016 ไทยมีรายรับจากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นจำนวนสูงถึง 1.76 ล้านล้านบาท (หรือคิดเป็นสัดส่วน 12% ของ GDP) นับว่าเป็นปัจจัยหนุนทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภาวะที่การส่งออกและการลงทุนภาคเอกชนยังคงซบเซา

โดยจังหวัดวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นหนึ่งในจังหวัดของเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง ซึ่งเป็นอดีตราชธานีของไทยนานกว่า 400 ปี นับเป็นราชธานีที่มีอายุยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ซึ่งมิได้เป็นเพียงช่วงแห่งความเจริญสูงสุดของชนชาติไทยเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างสรรค์อารยธรรมของหมู่ชนพลมนุษย์ชาติ ซึ่งเป็นที่ประจักษ์แก่มานานอารยประเทศอีกด้วยในปัจจุบันนี้ยังมีร่องรอยหลักฐานซึ่งแสดงอัจฉริยภาพ และความสามารถอันยิ่งใหญ่ของบรรพบุรุษแห่งราชอาณาจักรผู้อุทิศส่วนตนสร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรม และความมั่งคั่งไว้ให้แก่ผืนแผ่นดินไทย หรือแม้แต่ชาวโลกทั้งมวล เป็นดินแดนที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นทั้งด้านกายภาพประวัติศาสตร์และอารยธรรม มีโบราณสถานที่ยังคงเหลืออยู่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความรุ่งเรืองในอดีต องค์การศึกษา

วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational Scientific and Culture Organization : UNESCO) โดยคณะกรรมการมรดกโลกได้มีมติรับนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีอาณาเขตครอบคลุมอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และเป็นพื้นที่ที่ได้รับการจัดตั้งเป็นอุทยานประวัติศาสตร์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 ไว้ในบัญชีมรดกโลกเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2534 ณ กรุงคาร์เทจ ประเทศตูนีเซีย เป็นผลให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นเมืองที่มีนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจเข้ามาเยี่ยมชมตลอดทั้งปี สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ บริเวณเกาะเมืองและพื้นที่โดยรอบเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ พระราชวังหลวงหรือพระราชวังโบราณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติเจ้าสามพระยา วัดพระศรีสรรเพชญ์ วิหารพระมงคลบพิตร วัดใหญ่ชัยมงคล วัดไชยวัฒนาราม วัดพนัญเชิงวรวิหาร ป้อมเพชร หมู่บ้านญี่ปุ่น ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา อนุสรณ์สถานแห่งความจงรักภักดี (ทุ่งหันตรา) เป็นต้น ในบริเวณอำเภอบางปะอิน และอำเภอบางไทร เช่น พระราชวังบางปะอิน วัดนิเวศน์ธรรมประวัติ ศูนย์ศิลป์สิปปางไทร บริเวณอำเภอนครหลวง อำเภอท่าเรือ เช่น ประสาทนครหลวง วัดสระเตื้อที่มีพระพุทธรูปปางไสยาสน์ (นอน) ที่ยาวที่สุด และศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น เช่น มีดอรัญญิก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ บริหารโดยเอกชน ได้แก่ ปางช้างแลเพนียด พิพิธภัณฑ์ล้านของเล่น ในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา ตลาดน้ำที่ขึ้นชื่อ ได้แก่ ตลาดน้ำวัดคลองสระบัว ตลาดน้ำวัดท่ากร้าอง และตลาดน้ำอโยธยาในเขต

อำเภอพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งการท่องเที่ยวแบบ Night Tour ล่องเรือชมแสงสว่างยามค่ำคืนกับบรรยากาศริมแม่น้ำเจ้าพระยา รอบเกาะเมืองผ่านสถานที่สำคัญ วัด โบราณสถานทีประดับไฟไว้อย่างงดงาม และชมวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชาวบ้านริมน้ำ ปัจจุบันจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีวิสัยทัศน์ (Vision) อยู่อยุธยาเมืองมรดกโลก เป็นแหล่งเรียนรู้ นำเที่ยว นำอยู่ นำลงทุนโดยมีจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ (Positioning) “เป็นแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้เมืองมรดกโลก บริหารจัดการ เมืองให้นำอยู่ ส่งเสริมการเกษตรแบบครบวงจร ภาคการผลิต การค้าและบริการที่ใช้นวัตกรรมสร้างสรรค์ และเมืองอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”

โดยความหลากหลายทางอารยธรรมและสถานที่ท่องเที่ยวทำให้การท่องเที่ยวเป็นระบบที่มีความซับซ้อนสูง (Piboonrungraj, 2012) การบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้ประสบความสำเร็จจึงจำเป็นต้อง เข้าใจระบบของห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเสียก่อน (Véronneau & Roy 2009) เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืน (Font,2008) โดยผ่านการประสานงานเชื่อมโยงของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในห่วงโซ่อุปทาน (Lemmetyinen, 2010) โดยการพัฒนาการท่องเที่ยวดังกล่าวนี้ย่อมจะส่งผลถึงการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจได้ เป็นอย่างดี (Spasic,2012) จากความซับซ้อนของการท่องเที่ยวนั้นเองทำให้กรอบแนวคิดของห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวมีความซับซ้อนไปด้วยเช่นกัน การจัดการระบบ โลจิสติกส์ที่ได้นั้นส่งผลให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ อันจะเกิดการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ ทำให้เกิดการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว โดยจากผลการวิจัยของ (Kannika,2019) พบว่า ปัญหาด้านการท่องเที่ยว

ของประเทศไทยไม่ได้อยู่ที่เรื่องแหล่งท่องเที่ยว หากแต่อยู่ที่การจัดการห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยว (Tourism Supply Chain) ซึ่งก็คือ การจัดการขั้นตอนต่าง ๆ ในการบริการที่ต้องต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านเวลา ต้นทุน และเกิดความพึงพอใจสูงสุด ซึ่งผลการศึกษานี้ชี้ชัดว่าการจัดการการท่องเที่ยวจำเป็นต้องกระทำเป็นองค์รวม โดยอาจมีการบูรณาการกลุ่มวิสาหกิจ (Cluster) ซึ่งการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานอาจหมายถึงการจัดการโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีบริบทแตกต่างจากการจัดการโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมอื่น ๆ และในประเทศไทย ยังมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยในด้านนี้น้อยมาก โดยเฉพาะหากได้มีการศึกษาในพื้นที่ที่มีบริบทของพื้นที่ที่ต่างกัน ผลลัพธ์ที่น่าจะใช้ประโยชน์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ดีขึ้นได้ โดยงานวิจัยต่อเนื่องของ Piboonrungraj and Disney (2012) ได้ทำการศึกษาถึงห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวในประเทศไทย พบว่าการร่วมมือกันของวิสาหกิจต่างๆ ในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว (ได้แก่ โรงแรม ชัฟฟลายเออร์ และ บริษัททัวร์) เช่น การแบ่งปันข้อมูล การตั้งทีมทำงานร่วมกัน ตลอดจนการร่วมลงทุนระหว่างกัน ทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากรและการลงทุนในด้านเทคโนโลยีหรือองค์ความรู้ต่าง ๆ นั้น จะช่วยให้วิสาหกิจเหล่านั้นมีผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นทั้ง ด้านการเงิน Aeknaree Toomphol. (2016). และโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านโลจิสติกส์ ตลอดจนทำให้ลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อบริการการท่องเที่ยวของวิสาหกิจมากขึ้น สำหรับกลไกที่ทำให้การทำงานร่วมกันของวิสาหกิจเหล่านั้นทำให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น Piboonrungraj and Disney (2012) ได้ศึกษาพบ

ว่าการสร้างความร่วมมือกัน ภาพในโซ่อุปทานการ
ท่องเที่ยวเดียวกันนั้นจะสามารถทำให้ วิชาทีก
ลดต้นทุนการดำเนินการ (Transaction cost)
ลงได้อันจะส่งผลให้วิชาทีกเองมีศักยภาพในการ
แข่งขันเพิ่มขึ้น

จากการขยายตัวของการท่องเที่ยว ใน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ปัจจุบันมี การขยายตัว
เพิ่มขึ้น ถ้าไม่มีการวางแผนระบบการจัดการ
โลจิสติกส์ที่ดีนั้นอาจส่งผลกระทบต่อ
ท่องเที่ยวที่มีอายุเก่าแก่ เช่นในด้านของการคมนาคม
ขนส่ง พบว่าการเดินทางในบริเวณพื้นที่ที่เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยานั้น ยังขาด
ความเชื่อมโยงกันอีกทั้งค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
ยังมีราคาที่สูงกว่า มาตรฐาน และในปัจจุบันยังไม่มี
การจัดระบบรถขนส่งสาธารณะเพื่อรองรับการ
ท่องเที่ยว มีเพียงรถตู้และรถสองแถวประจำทาง
ที่มีเส้นทางรอบเกาะพระนครศรีอยุธยา อีกทั้ง
ภายในเกาะพระนครศรีอยุธยาบางเส้นทาง
ยังขาดข้อความป้ายจราจรแจ้งเส้นทาง ไม่มีป้าย
สัญลักษณ์แสดงจุดจอดรถที่ชัดเจนชัดเจนระหว่าง
เส้นทางและปลายทางในแต่ละจุดและไม่มีจุด
รองรับนักท่องเที่ยวที่เป็นทางการ

โดยการบริหารจัดการโลจิสติกส์ที่ดีนั้น
ควรคำนึงถึงศักยภาพในการรองรับของพื้นที่และ
ศักยภาพของระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวใน
สถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งจึงจะก่อให้เกิดการ
พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอนาคต ดังนั้น
ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาการจัดการ

โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอเมือง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัตถุประสงค์การวิจัย

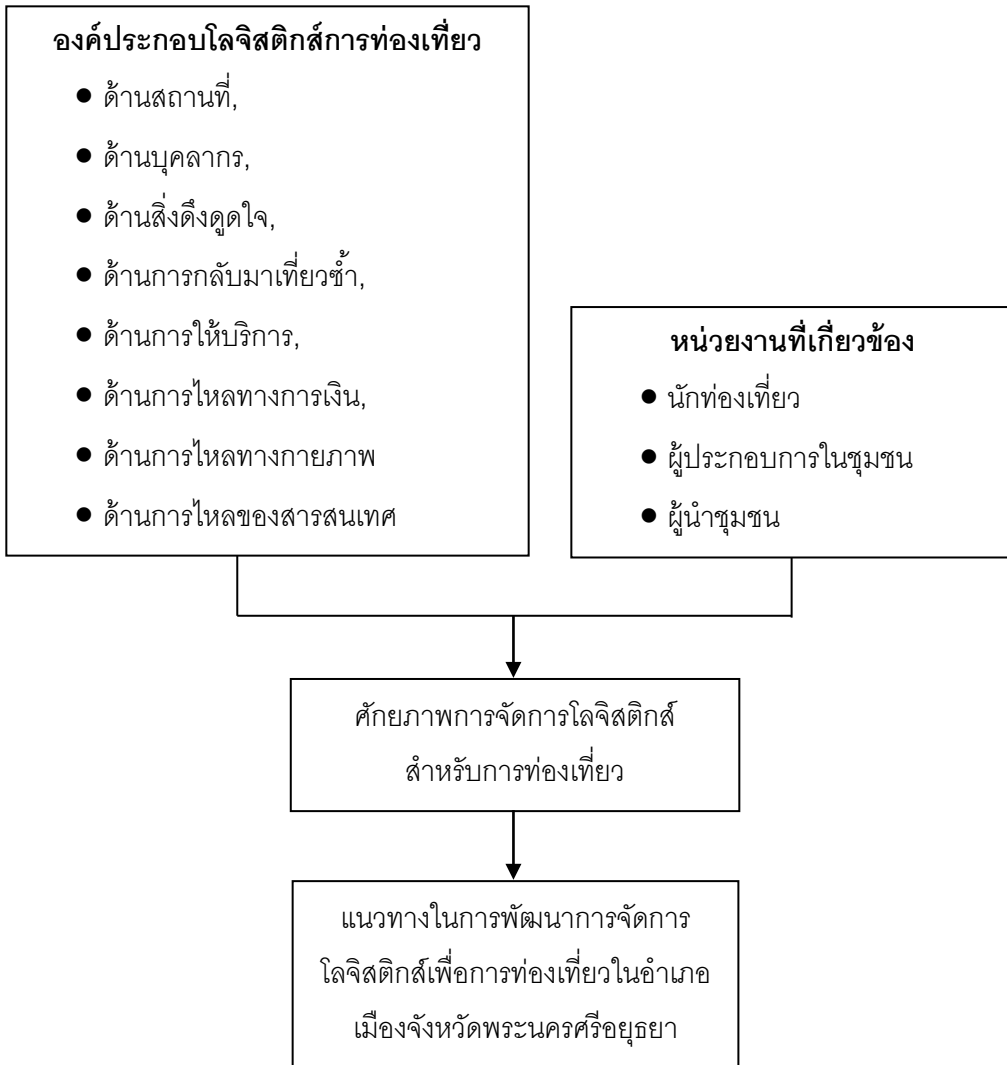
1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการจัดการ
โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอเมือง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อประเมินศักยภาพการจัดการ
โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอเมือง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการ
จัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอเมือง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงสภาพทั่วไปของการจัด
การโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอเมือง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อให้ทราบถึงศักยภาพการจัดการ
โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอเมือง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อให้ทราบถึงแนวทางในการ
พัฒนาการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวใน
อำเภอเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถ
นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาการจัดการ
โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในอำเภอเมือง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ในอนาคต

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านพื้นที่
พื้นที่ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม บริเวณอำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาสภาพทั่วไปด้านการจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใน 8 องค์ประกอบได้แก่

ด้านสถานที่, ด้านบุคลากร, ด้านสิ่งดึงดูดใจ, ด้านการกลับมาเที่ยวซ้ำ, ด้านการให้บริการ, ด้านการไหลทางการเงิน, ด้านการไหลทางกายภาพ และด้านการไหลของสารสนเทศ

การดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์จากกลุ่มประชากรเป้าหมายที่ไม่ทราบจำนวนแน่นอนจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการในชุมชน และผู้นำชุมชนในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่

1. นักท่องเที่ยว ได้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 ตัวอย่างตามทฤษฎีของทาโรยามาเน่
2. ผู้ประกอบการในชุมชนพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 50 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non - Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling)
3. ผู้นำชุมชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 20 ตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non - Probability Sampling) ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยในแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไป พฤติกรรมการท่องเที่ยว ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อองค์ประกอบของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว และข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่างๆ
2. ชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับผู้ประกอบการในชุมชนและผู้นำชุมชนที่พำนักอาศัยในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีประเด็นการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับด้านข้อมูลทั่วไป ความพร้อมแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 4 ตอน ได้แก่ ด้านข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว ด้านความพึงพอใจ และแนวทางในการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวโดยผลของการวิจัยพบว่า

1. ด้านข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว
จากผลการวิจัยพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีช่วงอายุเฉลี่ย 30-35 ปีสถานภาพโสด อาชีพพนักงานบริษัท รายได้ต่อเดือน 15,000 ถึง 20,000 บาท การศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล

2. ด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว

จากผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่กลับมาท่องเที่ยวซ้ำมากกว่า 1 ครั้ง ใช้เวลาท่องเที่ยว 1 วัน ได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวด้วยตนเอง เดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว วางแผนค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อครั้งน้อยกว่า 3,000 บาท โดยวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางท่องเที่ยวคือทำบุญไหว้พระ โดยปัจจัยหลักที่เลือกเดินทางมาท่องเที่ยวเนื่องจากเดินทาง

สะดวก ใช้เวลาเดินทางไม่นานโดยปัญหาที่พบคือไม่มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน โดยส่วนใหญ่มีความประสงค์จะกลับมาเที่ยวซ้ำ

3. ด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อองค์ประกอบของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว

จากผลการวิจัยพบว่าด้านความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อองค์ประกอบของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว ดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อองค์ประกอบของโลจิสติกส์การท่องเที่ยว

องค์ประกอบของโลจิสติกส์การท่องเที่ยว	ผลการประเมิน		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านสถานที่	3.61	0.24	มาก
ด้านบุคลากร	2.90	0.65	ปานกลาง
ด้านสิ่งดึงดูดใจ	2.84	0.71	ปานกลาง
ด้านการกลับมาเที่ยวซ้ำ	3.82	0.33	มาก
ด้านการให้บริการ	2.94	0.83	ปานกลาง
ด้านการไหลทางการเงิน	3.15	0.66	มาก
ด้านการไหลทางกายภาพ	3.53	0.41	มาก
ด้านการไหลของสารสนเทศ	3.62	0.31	มาก
สรุปภาพรวม	3.30	0.43	ดี

อภิปรายผล

สำหรับศักยภาพการจัดการจัดการโลจิสติกส์ การท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเมืองในปัจจุบัน จากมุมมองกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มพบว่า

กลุ่มนักท่องเที่ยว ถือว่าเป็นกลุ่มที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุดเนื่องจากเป็นผู้รับบริการ โดยควรพัฒนาระบบการจัดการโลจิสติกส์ เพื่อทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจจนเกิดการกระตุ้นให้เดินทางกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2562-2564) ที่ได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยการบูรณาการ ด้านการท่องเที่ยวที่เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม และเป็นการเตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อน การท่องเที่ยวตามนโยบายของรัฐบาล โดยวางแผน การพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยว อาทิ เช่น วางแผนการบริหารจัดการระบบคมนาคมขนส่ง รองรับการเดินทางเชื่อมโยงรถไฟความเร็วสูงที่จะ พร้อมใช้ในปี 2564 โดยมองถึงเรื่องของปริมาณ ของผู้ใช้งาน การหลีกเลี่ยงปัญหาการติดและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว ทั้งทางบกและทางน้ำ การที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีสถานีไฟฟ้า ความเร็วสูง จะทำให้กลายเป็นศูนย์กลางของการ คมนาคมขนส่ง ประชาชนในจังหวัดฯและพื้นที่ใกล้เคียงสามารถเดินทางได้สะดวก ขณะนี้นักท่องเที่ยว จากทั้งเอเชียและยุโรป จะเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว มากขึ้น เนื่องจากนักท่องเที่ยวเหล่านี้จะชินกับการเดินทางโดยรถไฟ ก็จะสามารถวางแผนการ ท่องเที่ยวเป็นแบบ Backpacker มาเองได้ และ จะมาค้างคืนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามากขึ้น

ผู้ประกอบการในชุมชน มีความเห็น สอดคล้องกันว่าศักยภาพการจัดการจัดการ โลจิสติกส์การท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในปัจจุบันอยู่ในระดับดี โดยมีข้อเสนอแนะให้พัฒนาเส้นทางคมนาคม ให้สามารถเชื่อมโยงกันได้เนื่องจากอยุธยาเป็น จังหวัดที่สามารถท่องเที่ยวโดยใช้การคมนาคม ขนส่งได้ในหลายรูปแบบ อาทิเช่น ทางบก ทางน้ำ ทางรถไฟ การพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สามารถ เชื่อมโยงกันได้ถือเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวมีความ หลากหลายในการท่องเที่ยวมากขึ้น มีความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ซึ่งตรงกับความต้องการของ นักท่องเที่ยว อีกทั้งควรมีการรวมกลุ่มของหน่วยงาน จากทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้ามาพัฒนา ความรู้ความสามารถด้านโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการ ในชุมชนให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น อีกทั้งควรมี หน่วยงานหลักและงบประมาณที่สามารถพัฒนา องค์ประกอบด้านการจัดการโลจิสติกส์อย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม

กลุ่มผู้นำชุมชน มีความเห็นว่าศักยภาพ การจัดการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในปัจจุบัน มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวในระดับ ปานกลาง มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะให้พัฒนาด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ ช่องทางในการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูล ทั้งนักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการในชุมชน และมีแผนเตรียมความพร้อมในกรณีฉุกเฉินต่างๆ ที่อาจ เกิดขึ้นเช่น น้ำท่วม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 กลุ่ม โดยรวมรวมและทำการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการ โลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปได้ดังประเด็นต่อไปนี้

1. ควรพัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่สามารถเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยสามารถเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ ทางรางเข้าด้วยกันเพื่ออำนวยความสะดวก รวดเร็วให้กับนักท่องเที่ยว

2. ควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือช่องทางกาให้ข้อมูล ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ที่ได้มาตรฐานแก่นักท่องเที่ยว เช่นแผนที่ ป้ายบอกทางที่ชัดเจนเว็บไซต์แจ้งข้อมูล และศูนย์บริการนักท่องเที่ยวให้ครอบคลุมพื้นที่การท่องเที่ยว

3. ด้านความปลอดภัยของการท่องเที่ยว ควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ การรักษาความปลอดภัย ณ สถานที่ขนส่งต่างๆ เส้นทางท่องเที่ยว การเดินทางกรณีฉุกเฉิน โดยนักท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงและมั่นใจในการท่องเที่ยวโดยใช้การขนส่งมวลชนมากขึ้น

4. ควรมีการรวมกลุ่มของหน่วยงานจากทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้ามาพัฒนาความรู้ความสามารถด้านโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการในชุมชนให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยอาจมีการจัดเวทีอบรมสัมมนา workshop ให้ความรู้และแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ด้านการจัดการโลจิสติกส์อย่างเป็นรูปธรรม

5. เพิ่มเครื่องเบิกเงินสดอัตโนมัติ (ATM) ให้มากขึ้นทั้งจำนวนและสถานที่ติดตั้ง และสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา รวมถึงการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ใช้ระบบ E-Banking เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการชำระสินค้าและบริการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรเป็นหัวเรื่องที่มีความสอดคล้องกับการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในพื้นที่อื่น เนื่องจากส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะกระจุกตัวอยู่ในอำเภอเมืองทั้งที่สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีการกระจายตัวอยู่เกือบทุกอำเภอ Saowanee Samantreeporn. (2015). โดยอาจทำการปรับปรุงรูปแบบการวิจัยให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น หรือทำการใช้สถิติระดับสูงขึ้น เพื่อที่จะสามารถอธิบายผลลัพธ์ที่เฉพาะเจาะจงขึ้น อีกทั้งยังสามารถเลือกพื้นที่อื่นที่มีบริบทของการท่องเที่ยวต่างออกไปเพื่อนำผลลัพธ์มาเปรียบเทียบกับ หรืออาจทำการวิจัยโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในสถานการณ์ที่ไม่ปกติเช่น โลจิสติกส์การท่องเที่ยวในกรณีที่เกิดภาวะวิกฤตเช่น อุทกภัย วาตภัย หรือเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินเพื่อเป็นการวางแผนเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในกรณีเกิดเหตุการณ์เหล่านี้

Reference

- Aeknaree Toomphol.(2016). A Studying Improvement of Transportation and Warehouse of Steel Distributer Industry. **Journal of Business Administration** ISSN:2287-0717 Vol.5 No.2 July- December 2016
- Saowanee Samantreeporn.(2015). Thai Spa Development toward Sustainability Service Psychology Method. **Academic Journal of Bangkokthonburi University**. Vol. 4 No. 1: May – June. 2015 174-184.
- Font,X.,Tapper, R., Schwartz, K., & Kornilaki, M. (2008). Sustainable supply chain management in tourism. **Business strategy and the environment**, 17(4), 260-271.
- Kannika. (2019). The Development of Tourism Geographic Information System in Respond to Demand Behavior of Thai tourists : The case Study of Chachoengsao Province. **Journal of Rajanagarindra University**. Vol 15, No 34 .
- Lemmetynen, A. (2010). The role of the DMO in creating value in EU-funded tourism projects. **Scandinavian journal of hospitality and tourism**, 10(2), 129-152.
- Phromkaewtor, S. (2010). **An Assessment of Water-based Community Tourism Development: A Case Study of Taling Chan Floating Market** (Doctoral dissertation, Mahidol University).
- Piboonrungrroj, P., & Disney, S. M. (2012). Supply chain collaboration, inter-firm trust and logistics performance: Evidence from the tourism sector. **Available** at SSRN 2050703.
- Spasić, V. (2012). Integrating sustainable tourism in tour operators' supply chain. **Singidunum Journal of Applied Sciences**, 9(1), 60-66.
- Véronneau, S., & Roy, J. (2009). Global service supply chains: An empirical study of current practices and challenges of a cruise line corporation. **Tourism Management**, 30(1), 128-139.